

aflagte Statsregnskab og Budgettet, og det var her, jeg — sikkert med fuldstændig Ret — sagde, at naar Statsregnskabet viste et saa betydeligt bedre Resultat end Finansloven, saa afgang det af Forhold, hvorover hverken dette Ministerium eller andre Ministerier i lignende Tilfælde kunde være Herre. Jeg skal her blot gøre opmærksom paa, at alene paa direkte og indirekte Skatter, paa Overskuddet af Klasselotteriet og paa Forøgelsen af Statsbanernes Indtægter — ikke deres Overskud — falder en Fremgang paa 4,264,000 Kr., medens hele Fremgangen paa Regnskabet sammenlignet med Budgettet, heri ikke medregnet Genbevillinger og ikke forbrugte Beløb, udgør 6,351,000 Kr. Jeg skal være den første til at indrømme, at der er vist en fornuftig og sparsommelig Statshusholdning, og at der for saa vidt kan tilskrives Ministeriet noget af Kreditten for det heldige Resultat af Statsregnskabet i Forhold til Budgettet, men sikkert dog kun en mindre Del. Den største og væsentligste Aarsag dertil er de forbedrede Konjunkturer, hvorved Statsindtægterne ere indgaaede i væsentlig større Omfang end budgetteret. Naar den højtærede Finansminister udtalte, at i det lange Løb er selvfølgelig saa vel Regeringen som Rigsdagen ansvarlig for, hvordan Landets Finanstilland bliver, saa er det noget, det naturligvis ikke falder mig ind at nægte, og det er jeg fuldstændig enig i.

Endvidere finder jeg Anledning til at gøre nogle Bemærkninger i Anledning af den højtærede Ministers Udtalelser om Toldreformen. Han opfattede nogle Udtalelser af mig, som gik ud paa, at det var nødvendigt at foranstalte ny tekniske Undersøgelser som Forarbejder til den kommende Toldreform, idet Toldkommissionens Betænkning og de Oplysninger, som deri ere fremskaffede, paa forskellige Punkter allerede ere forældede, som om der deri laa ligesom en Erkendelse fra min Side af, at hvis vi i sin Tid havde faaet en Toldlov, bygget paa Toldkommissionens Indstilling, vilde vi nu være omtrent i lignende Stilling som den, i hvilken vi nu befinde os, idet saa ogsaa denne Toldlov nu forlængst vilde være forældet. Hvis den Omstændighed, at en Toldlov delvis forældes i Løbet af faa Aar, skulde kunne hindre Lovgivningsmagten i nogen Sinds at give sig i Lag med en fuldstændig Toldreform, ja, saa fik vi jo aldeles ikke nogen Toldreform, thi det er klart, at paa hvilket som helst Tidspunkt man end fore-

tager Reformen, og hvor fortræffelige Forarbejderne end have været, delvis forældes Toldreformen dog altid i Løbet af faa Aar. Men af den Grund at blive ved den gamle Toldlov er jo ikke rigtigt, thi havde vi den Gang faaet en Toldreform bygget paa Toldkommissionens Indstilling, saa vilde det, vi nu havde at rette, dog være forholdsvis kun Smaating imod, hvad der bliver at rette, naar vi komme til en fuldstændig Toldreform. De Principper, hvorpaa Toldkommissionens Indstilling blev bygget i alt væsentligt, ville være de Principper, paa hvilke dette Ting vil bygge en Toldreform. Paa væsentlige og afgørende Punkter vilde vi være naaede til at foretage Rettelser paa dette Grundlag. Det er jo en uhyre Forskydning, der har fundet Sted i alle Prisforhold, siden vor Toldlov blev given, og derved er Beskyttelsen bleven dobbelt, ja 3 Gange saa stor som paatænkt i sin Tid; det er et fuldstændigt irrationelt Forhold, der nu er, idet man jo i Flæng paalægger Told paa omtrent alt muligt og derved skader ikke blot de Virksomheder her i Landet, som ingen Beskyttelse have, men ogsaa mange af de Virksomheder, som man vil beskytte; men disse Forhold vilde vi i det væsentlige have faaet reformeret, hvis vi havde faaet en Toldreform gennemført. Dette udelukker dog, som sagt, ikke, at der dog altid vil være adskillige tekniske Enkeltheder, som man Tid efter anden maatte rette.

Derfor glæder det mig, at Ministeren udtalte, at der er givet de overordnede Embedsmænd Ordre til nøje at følge med disse Forhold og saaledes opsamle et Materiale, der kan ligge færdigt til Brug, naar Toldreformen, forhaabentlig om ikke saa lang Tid, skal forberedes inden for Ministeriet, og det var det, min Henstilling væsentlig gik ud paa.

Der var en anden Udtalelse af Finansministeren, som jeg hørte med Glæde, det var den, at han ansaa det for ikke umuligt, at der allerede i næste Samling kunde foreligge Forslag til en fuldstændig Toldreform. Jeg er ogsaa af den Mening, at det i næste Samling maatte kunne lade sig gøre. Jeg ved vel, at hvis man vilde være skrupuløs, kunde man sige, at et Aar er ikke tilstrækkeligt til at prøve Skatte-lovenes Virkninger, der skulde gaa 3—4 Aar. Det glæder mig, at Ministeren har den samme Opfattelse, som jeg har, at Toldreformen af mange Grunde haster, saa at vi maa se at nøjes med en kortere Prøvetid. Nu er jeg vel opmærksom paa, at Ministeren ikke har givet noget bin-